

بچه‌ی نوتروفیلی من ، سلام 🍷

به رسم همیشه که توی این مسیر کنارت بودیم ، این بار هم یک مجموعه سوال برای شب امتحانات آماده کردیم که با کار کردنشون تسلط رو افزایش بدی و به امید خدا بری واسه نمره‌ی ۲۰ 🍷 جان دلم نترسی از سختی امتحانات اگه به کتاب درسی کاملا مسلط باشی و این مجموعه سوال رو هم به عنوان مکمل حل کنی مطمئن باش نمره‌ت بهتر از چیزی که فکرش رو کنی میشه 🍷 یادت باشه امتحانات نهایی رو جدی رو بگیری چون با نمره‌ی خوب این امتحانات کار کنکور رو خیلی آسون میکنی یه حرف دلی هم دارم با بچه‌هایی که کمی دیرتر شروع کردن ... مبادا خودت رو ببازی بچه‌ی من امید دارم بهت و میدونم اگه خوب بخونی قطعا میتونی نمره‌ی عالی بگیری پس پرقدردت بریم واسه ترکوندن اولین امتحان 🍷 یادت نره این فایل رو برای اون دوستت که بهش احتیاج داره بفرستی و جزئی از این زنجیره‌ی عشق و مهربونی باشی 🍷

پ:ن: مرسی که با وجود درگیری‌های ذهنی و عدم تمرکزی که ماجرای کارت ورود به جلسه براتون به همراه داشت ، همچنان قوی موندی و ادامه میدی 🍷 به امید روزی که اینجا به عنوان همکار کنار خانواده‌ی بزرگ نوتروفیل باشی

دوست همیشگی تو ، نوتروفیل

روش مطالعه :

متن کتاب رو خیلی خوب بخونین و قسمت های مهم را حفظ کنین بعلاوه اینکه مفهوم هر بخش رو به خوبی بلد باشین. تمرکز اصلی روی متن کتاب و فهمیدن اون باشه . کلیدواژه ها و کلمات مهم رو به خوبی به خاطر بسپارین . در سوالات صحیح و غلط به قید ها و فعل ها دقت کنین . درس جامعه شناسی مطالب فراری داره و مطالب خیلی شبیه هم هست ، پس باید برای گرفتن نتیجه مطلوب ابتدا متن کتاب رو روزنامه وار بخونین، سپس بصورت مفهومی بخونین و نکات مهم را یادداشت کنین و در آخر خوندن حفظی را هم فراموش نکنین . برای مرور میتونین از خلاصه های کتاب های کمک آموزشی بهره ببرین . نمونه سوالات را حتما و حتما چک کنین تا با نحوه سوالات آشنایی داشته باشین.

درس ۱: ۱

درس ۲: ۲۱

درس ۳: ۴۷

درس ۴: ۷۴

درس ۵: ۸۶

درس ۶: ۱۱۴

درس ۷: ۱۵۰

درس ۸: ۱۶۰

درس ۹: ۱۸۶

درس ۱۰: ۲۰۲

درس ۱۱: ۲۲۳

درس ۱۲: ۲۳۳

درس ۱۳: ۲۴۶

درس ۱۴: ۲۶۵

درس ۱۵: ۲۸۶

بارم بندی جامعه شناسی یازدهم

شهریور و دی ماه	نوبت دوم	نوبت اول	درس
۱	۱	۲/۵	اول
۱	۱	۲/۵	دوم
۱	۱	۲/۵	سوم
۱	۱	۲/۵	چهارم
۱	۱	۲/۵	پنجم
۱/۵	۱	۲/۵	ششم
۱/۵	۱	۲/۵	هفتم
۱/۵	۱	۲/۵	هشتم
۱/۵	۲		نهم
۱/۵	۱/۵		دهم
۱/۵	۱/۵		یازدهم
۱/۵	۱/۵		دوازدهم
۱/۵	۲		سیزدهم
۱/۵	۱/۵		چهاردهم
۱/۵	۲		پانزدهم
۲۰	۲۰	۲۰	جمع

جامعه‌شناسی یازدهم

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط است.

۱. بخش فردی جهان انسانی همان بخش فرهنگی است.

۲. قرآن کریم برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید.

۳. متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌دانند.

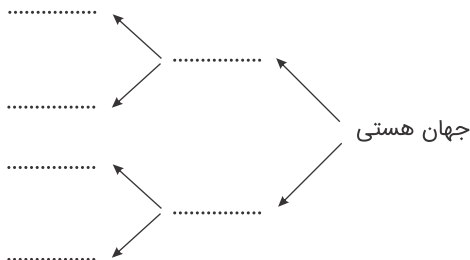
۴. فرهنگ محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها است.

۵. می‌دانیم که جهان‌های مختلف (ذهنی، فرهنگی و تکوینی) با یکدیگر تعامل دارند. باتوجه‌به این نکته دیدگاه دوم در ارتباط با تعامل این سه جهان را توضیح دهید.

۶. نمودار زیر را تفسیر کنید.

(نمودار ذهنی \leftrightarrow جهان فرهنگی)

۷. نمودار زیر را تکمیل کنید.

۸. هریک از عبارات ستون الف را به مفهوم مرتبط در ستون ب وصل کنید. (۱ مفهوم اضافی است)

<u>ب</u>	<u>الف</u>
الف) هویتی فرهنگی	۱. بخش اجتماعی جهان انسانی
ب) فرهنگ	۲. نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی
ج) دیدگاه سوم	۳. محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها
د) دیدگاه اول	

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۹ هرچه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید به این جهان تعلق دارد؟

۱۰ بخش اجتماعی جهان انسانی چه نامیده می‌شود؟

۱۱ این جهان، پیش از انسان هم بوده و وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است؟

۱۲ جهان تکوینی از نظر متفکران مسلمان به چند جهان تقسیم می‌شوند؟

۱۳ از نگاه قرآن، رابطه بین جهان‌های مختلف چگونه است؟

۱۴ پرسش‌های بنیادی به چند دسته تقسیم می‌شوند؟ نام ببرید.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱۵ هر فرهنگی در لایه‌های خود به بنیادی‌ترین پرسش‌های بشر پاسخ می‌دهد.

۱۶ محصول زندگی انسان است.

۱۷ بخش جهان انسان به زندگی شخصی انسان‌ها بازمی‌گردد.

۱۸ شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد.

۱۹ در مقابل جهان انسانی، جهان دیگری به نام جهان وجود دارد.

۲۰ قرآن کریم، باورها و اعمالی را که نمی‌گذارند انسان حقیقت خویش و جهان هستی را درک کند، می‌نامد.

هر یک از عبارت‌های زیر چه پیامدی دارد؟

۲۱ عدم پاسخ به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان (.....)

۲۲ چشم‌پوشی از نیازهای ابدی و معنوی (.....)

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۲۳ فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور کند و در جهان گسترش یابد، است.

۲۴ فرهنگ جهانی باید روحیه را در انسان ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

۲۵ فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست؛ بلکه همه انسان‌ها را دنبال می‌کند.

۲۶ فرهنگ‌ها با چه ویژگی‌هایی قابلیت جهانی شدن دارند؟

۲۷ انواع فرهنگ‌ها بر اساس قابلیت جهانی شدن را نام ببرید.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۲۸ فرهنگ‌های مختلف، و یکسان ندارند.

- ۲۹ فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می‌کند و در جهان گسترش می‌یابد است.
- ۳۰ تنوع فرهنگ‌ها به و اساسی و کلان آن‌ها برمی‌گردد.
- ۳۱ آرمان‌ها و ارزش‌های، نژاد خاصی را موردتوجه قرار می‌دهد و با رویکرد خود، دیگران را در خدمت به آن نژاد به کار می‌گیرد.
- ۳۲ کانون ثروت و قدرت را موردتوجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون آن به خدمت می‌گیرد.
- ۳۳ فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد همان است.
- ۳۴ فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، می‌نامد.
- ۳۵ فرهنگ‌هایی که به قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشد و در نتیجه نمی‌توانند از ارزش‌های خود دفاع کنند.
- ۳۶ فرهنگ جهانی باید از که ارزشی جهان‌شمول است، برخوردار باشد.
- ۳۷ فرهنگ جهانی باید روحیه را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.
- ۳۸ فرهنگ جهانی باید توانایی پاسخ به پرسش‌های بشر و پرسش‌های داشته باشد.
- ۳۹ پیدایش عرفان‌های دروغین، نوعی پاسخگویی کاذب به انسان است.
- ۴۰ نمونه بارز تأکید هم‌زمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌های میان انسان‌ها و فرهنگ‌ها است.
- ۴۱ پذیرش از صلح جهانی در برابر جنگ و خشونت محافظت می‌کند و انگیزه جوامع و فرهنگ‌ها را فراهم می‌آورد.
- تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدامیک غلط است.
- ۴۲ در فرهنگ‌های جبرگرا، انسان می‌تواند آینده‌اش را بر اساس اراده و عمل خود بسازد و محکوم به سرنوشتی محتوم است.
- ۴۳ برخی قیدوبندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینه ظلم بر او را فراهم می‌کنند. فرهنگ جهانی باید معنویت انسان‌ها را از این قیدوبندها تأمین کند.
- ۴۴ عقاید و ارزش‌های فرهنگ جهانی باید عقاید و ارزش‌های مشترک انسانی باشد که از آن‌ها به عقاید و ارزش‌های عام و جهان‌شمول یاد می‌شود.
- ۴۵ برخی فرهنگ‌ها ظرفیت جهانی‌شدن را ندارند.
- ۴۶ فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه خاصی است. از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر می‌رود و جهانی می‌شود؛ مگر اینکه نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشد.

الف) استعمار فرانسه ب) امپریالیسم پ) دولت استعماری ت) استعمار نو ث) مستعمره	۱- کشور فاتح ۲- کشور به بند کشیده ۳- استفاده از رسانه و فناوری اطلاعات ۴- کودتا ۲۸ مرداد پهلوی
---	---

عبارت مناسب از سمت راست را به عبارت مناسب در سمت چپ پیوند دهید. (۱ مورد اضافی است).

الف) استعمار قدیم ب) استعمار نو پ) استعمار فرانسه	۱- استعمارگر پنهان و مجریان آشکار ۲- استعمارگر و مجری هر دو پنهان ۳- حضور سیاسی اشغالگر ۴- مجری پنهان استعمارگر آشکار
---	--

دربارهٔ هریک از انواع امپریالیسم سیاسی، اقتصادی و فرهنگی توضیح دهید.

دو نمونه موفق از کودتاهای استعمار نو را نام ببرید؟

چگونه امپراطوری مغول در چین، هند و ایران تحت تأثیر فرهنگ‌های اقوام مغلوب، هویتی چینی، هندی و ایرانی پیدا کرد و به صورت سه حکومت مستقل درآمد؟

جدول زیر را تکمیل کنید.

انواع استعمار	ابزارها	توضیحات
.....
.....	استعمارگران پنهان و مجریان آشکار
استعمار فرانسه

در استعمار نو کشور استعمارگر چگونه کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد؟

امپریالیسم یعنی چه؟ و چه اشکالی دارد؟

موفقیت‌های استعمار در دوران قرن پانزدهم تا نوزدهم چگونه بود؟

جامعهٔ تغلب از نظر فارابی چگونه جامعه‌ای است؟

"ب"	"الف"
الف) استعمار ب) استعمار قدیم ج) استعمار فرانو د) امپراطوری و شاهنشاهی ه) استعمار نو و) مغولان	۱- از طریق کشورگشائی و با قدرت نظامی شکل می‌گیرد. ۲- فرهنگ آن‌ها قومی قبیله‌ای بود. ۳- از قرن پانزدهم توسط اروپائیان آغاز شد. ۴- استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۵۸ برخی فرهنگ‌ها و جوامع، سلطه بر دیگر جوامع را برتر می‌دانند.
- ۵۹ و اغلب با کشتار و خسارت‌های انسانی و اقتصادی فراوان همراه بوده است.
- ۶۰ اروپا در پنج قرن اخیر، کانون شکل‌گیری فرهنگ جدیدی است که آن را به نام می‌شناسیم.
- ۶۱ واژه از امپراطوری گرفته شده است و به هر نوع سلطه‌ای گفته می‌شود.
- ۶۲ امپریالیسم سیاسی با جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.
- ۶۳ در، قدرت اقتصادی یک کشور، بازارها و مواد خام کشور دیگر را تصرف می‌کند.
- ۶۴ در، مقاومت فرهنگی منطقه‌ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه‌ای دیگر قرار گرفته است، از بین می‌رود.
- ۶۵ به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی است.
- ۶۶ اروپائیان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود به دست زدند.
- ۶۷ پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره، طی قرن بیستم به وجود آمد.

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

- ۶۸ مراحل گسترش فرهنگ اسلامی را فقط نام ببرید.
- ۶۹ اقتصاد سرمایه‌محور در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند چه حمایتی بود؟
- ۷۰ مراحل گسترش فرهنگ اسلامی را به ترتیب نام ببرید.
- ۷۱ چه عاملی باعث شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به‌طور کامل آشکار شود؟
- ۷۲ فرهنگ اسلامی گروه‌های مهاجم بیگانه را ناگزیر ساخت برای بقای خود چه اقدامی را انجام دهند؟
- ۷۳ در دوران خلافت عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام چگونه بر قدرت‌های سیاسی تأثیر گذاشت؟

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۷۴ کدام دوران از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت؟

۷۵ در کدام دوران ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی دوباره در جامعه اسلامی نمایان شد؟

۷۶ کدام مورد نقطه عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام است؟

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۷۷ عقاید و ارزش‌ها با پذیرش انسان‌ها به عرصه بشری راه می‌یابند و جلوه و نمود پیدا می‌کنند.

۷۸ قبل از ظهور اسلام شبه‌جزیره عربستان، فرهنگ داشت.

۷۹ شمال غربی شبه‌جزیره عربستان تحت نفوذ و سلطه و جنوب شرقی آن تحت تأثیر سلطه شاهنشاهی بود.

۸۰ در عصر نبوی تا فتح مکه، در برابر اسلام آشکارا مقاومت کرده بود و از آن پس به ناچار به خود گرفته بود.

۸۱ در جهان اسلام، در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب، مقاومت‌هایی شکل گرفت که ریشه در داشت.

۸۲ پیامدهای استفاده نخبگان کشورهای اسلامی از مکاتب و روش‌های غربی جهت مقابله با استعمار چه بود؟

۸۳ تفاوت راهبردی استبداد قومی با استبداد استعماری را بنویسید؟

۸۴ هریک از مکاتب زیر را توضیح دهید.

الف) ناسیونالیسم:

ب) مارکسیسم:

۸۵ قدرت سیاسی جوامع اسلامی قبل از استعمار و در دوران استعمار چگونه بود؟

۸۶ هر یک از عبارتهای زیر به تأثیر اومانیسم در کدام بخش فرهنگ غرب اشاره می‌کند؟

الف) مبتنی بر خواسته‌ها، عادات و تمایلات طبیعی آدمیان (.....)

ب) تمرکز بر بُعد جسمانی و زیبایی‌های بدنی (.....)

علت هر یک از عبارتهای زیر را ذکر کنید.

۸۷ پیدایش و رشد پروتستانیسیم (.....)

۸۸ افول حس‌گرایی (.....)

روشنگری		
پیامد	ویژگی	دوره زمانی
الف) ؟	عقل‌گرایی، نفی و وحی	قرن ۱۷ و ۱۸
ب) ؟	حس‌گرایی، نفی عقل و وحی	قرن ۱۹ و ۲۰

عبارات زیر را به گزینه‌های مرتبط وصل نمایید.

اومانیزم	الف) رویکرد دنیوی و صرفاً این‌جهانی به هستی
لیبرالیسم	ب) اصالت انسان دنیوی و این‌جهانی
فئودالیسم	ج) جایز دانستن همه امور در قیاس با خواست انسان
سکولاریسم	د) نظام ارباب-رعیتی در غرب

۹۱ حقوق بشر در فرهنگ دینی چه تفاوتی با حقوق بشر در جهان متجدد دارد؟

۹۲ روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم چگونه بود؟ به‌صورت کامل توضیح دهید.

۹۳ روشنگری در معنای خاص را توضیح دهید.

۹۴ عبارت مناسب از سمت راست را به عبارت مناسب در سمت چپ پیوند دهید. (یک مورد زیاد است).

الف) اومانیزم ب) هنر مدرن پ) سکولاریسم آشکار ت) هنر قرون وسطی ث) سکولاریسم پنهان ج) روشنگری	<p>۱- باورهایی که آشکار ابعاد غیرمادی جهان هستی را انکار می‌کند.</p> <p>۲- فلسفه‌ای که بخش‌هایی از باورهای دینی را در خدمت اهداف دنیوی قرار می‌دهد.</p> <p>۳- به معنای اصالت انسان دنیوی و این‌جهانی است.</p> <p>۴- این هنر بر بعد جسمانی و زیبایی‌های بدن تمرکز دارد.</p> <p>۵- وسیله‌ای است که راه شناخت حقیقت و موانع شناخت آن را معرفی می‌کند.</p>
--	--

جدول زیر مقایسه ویژگی‌های روشنگری غرب و پیامدهای آن در دوره‌های زمانی مختلف را نشان می‌دهد، موارد خالی را تکمیل نمایید.

روشنگری		
پیامد	ویژگی	دوره زمانی
.....	عقل‌گرایی، نفی وحی
.....	قرون نوزدهم و بیستم
بحران معرفتی	پایان قرن بیستم

هریک از عبارات ستون "الف" را به مفهوم مرتبط در ستون "ب" وصل کنید. (۲ مفهوم اضافی است).

ب	الف
الف) روشنگری ب) شناخت عقلی ج) هنر قرون وسطی د) علم تجربی سکولار ه) اومانیزم و) شناخت شهودی	<p>۱. از نتایج منطقی سکولاریسم است.</p> <p>۲. از راه مشاهده حسی و استدلال عقلی به دست نمی‌آید.</p> <p>۳. روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود.</p> <p>۴. نقاشان، چهره انسان‌های اُسوه را در هاله‌ای از قداست ترسیم می‌کردند.</p>

جدول زیر را کامل کنید.

پیامد	ویژگی	دوره زمانی
دئیسم
.....	قرون نوزدهم و بیستم
.....	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی

چرا وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود می‌شود، توان داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسان را ندارد؟

دئیسم یعنی چه؟

به چه دلیل، رمان در فرهنگ غرب، بیشترین اهمیت را پیدا کرده است؟

رفتار و رویکرد دنیوی (سکولاریسم) در دو فرهنگ معنوی و جهان غرب چگونه است؟

پروتستانتیسم را توضیح دهید؟

رویکرد سکولاریسم را توضیح دهید؟

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۱۰۴ باورها و فلسفه‌هایی را شامل می‌شود که آشکارا، ابعاد غیرمادی جهان هستی را انکار می‌کنند؟

۱۰۵ شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند؟

۱۰۶ باور سکولار در فرهنگ غرب به چند دسته تقسیم می‌شود؟ نام ببرید.

۱۰۷ روشننگری در کدام معنا، پدیده‌ای مدرن و مربوط به فرهنگ معاصر غرب نیست؟

۱۰۸ به مبنای معرفت‌شناسی پذیرفته‌شده در فرهنگ غرب گفته می‌شود؟

۱۰۹ روشی از معرفت و شناخت است که با سکولاریسم و اومانیزم همراه شده است.

۱۱۰ این روش در طول بیش از چهارصد سال فرهنگ جدید غرب، شکل‌های مختلفی پیدا کرده است؟

۱۱۱ نوع خاصی از شناخت شهودی که خداوند برای هدایت آدمیان به پیامبران اعطا کرده است؟

۱۱۲ دانشی که صرفاً به‌وسیله رسیدن به اهداف دنیوی است و توانایی ارزیابی ارزش‌ها و اهداف انسان را ندارد چه نام دارد؟

۱۱۳ روشننگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد به چه چیزی منجر می‌شود؟

۱۱۴ هر یک از عبارت‌های زیر به کدام دوره فرهنگ غرب اشاره دارد؟

الف بازگشت به فرهنگ یونان و رُم باستان (.....)

ب پرستش خداوندگاران متکثر (.....)

۱۱۵ در خصوص پیامدهای تحریف مسیحیت در قرون وسطی عبارت‌ها را در جای خالی مناسب در جدول قرار دهید.

- دنیاگرایی مسیحیان و آباء کلیسا

- تقابل عقل و ایمان

- آمیخته شدن مسیحیت با رویکردهای اساطیری

- پوشش معنوی و دینی به عملکرد دنیوی

الف) پیامدهای مسیحیت در سطح اندیشه و نظر	ب) پیامدهای مسیحیت در سطح زندگی و عمل
(۱)	(۱)
(۲)	(۲)

به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱۱۶ نخستین انقلاب لیبرال تاریخ چه نام داشت؟

۱۱۷ ریشه این انقلاب در چه بود؟

۱۱۸ فرهنگ معاصر غرب در تمام زمینه‌ها دچار تغییرات چشم‌گیری شده است؛ این تغییرات را در بستر سیاست جهان معاصر غرب تحلیل کنید.

۱۱۹ تحریفاتی که در مسیحیت قرون وسطی رخ داد چه پیامدهایی داشت؟ به‌صورت کامل شرح دهید.

- ۱۲۰ رنسانس به چه معنا است؟ دلیل نام‌گذاری دوره‌ای از تاریخ غرب به این عنوان چیست؟
- ۱۲۱ انقلاب صنعتی چیست؟
- ۱۲۲ آثار فرهنگ جدید غرب در زندگی اجتماعی در کدام عرصه‌ها آشکار شدند؟
- ۱۲۳ چگونه در قرون وسطی به جای حقوق فطری الهی انسان، حقوق طبیعی بشر شکل گرفت؟
- ۱۲۴ چگونه اقتصاد کشاورزی فئودالی به اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری متحول شد؟
- ۱۲۵ چه عاملی زمینه گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم آورد و چگونه فرهنگ معاصر غرب به وجود آمد؟
- ۱۲۶ رویکرد سکولار چگونه عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب را تسخیر کرد؟
- ۱۲۷ چه عواملی زمینه‌های فروریختن اقتدار کلیسا را فراهم آورد؟
- ۱۲۸ تاریخ فرهنگ غرب به چند دوره تقسیم می‌شود؟ نام ببرید.
- ۱۲۹ هریک از عبارات ستون "الف" را به مفهوم مرتبط در ستون "ب" وصل کنید. (۲ مفهوم اضافی است).

"الف"	"ب"
(۱) زمینه‌های فروریختن اقتدار کلیسا (۲) حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی (۳) مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری (۴) پیدایش فلسفه‌های روشنگری	الف) در سطح اندیشه و نظر ب) فرهنگ جدید غرب ج) جنگ‌های صلیبی د) در سطح زندگی و عمل هـ) قرون وسطی و) پروتستانتیسم

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۱۳۰ فرهنگ یونان و روم باستان، فرهنگ بود اما فرهنگ قرون وسطی، فرهنگ است.
- ۱۳۱ طی قرون وسطی از شعارها و مفاهیم معنوی و توحیدی استفاده می‌کردند.
- ۱۳۲ مواجهه اروپاییان با مسلمانان و بالاخره فتح قسطنطنیه زمینه‌های فروریختن اقتدار کلیسا را فراهم کرد.
- ۱۳۳ در دوران رویکرد دنیوی به عالم، در سطح هنر، اقتصاد، سیاست و همچنین در قالب حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی آشکار شد.
- ۱۳۴ حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی (پروتستانتیسم) درجهت پدید آمدند.
- ۱۳۵ در فرهنگ با غفلت از نگاه توحیدی عالم، خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شدند.
- ۱۳۶ در دوره رنسانس فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود، به‌سوی حذف گام برداشت.
- ۱۳۷ دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها، رفتارها و زندگی مردم، زمینه گسترش را فراهم آورد.
- ۱۳۸ فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد و فرهنگ را پدید آورد.
- ۱۳۹ در قرن هجدهم، از انگلستان آغاز شد و به‌تدریج در دیگر کشورهای اروپایی گسترش یافت.

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط است.

- ۱۴۰ قرون وسطی به معنای تجدید حیات و تولد دوباره است و از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود.
- ۱۴۱ هنرمندان دوران رنسانس با بازگشت به هنر یونان، به ابعاد جسمانی و دنیوی انسان اهمیت دادند.
- ۱۴۲ با رشد تجارت، کشف آمریکا و بالا گرفتن تب طلا، زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب- رعیتی فراهم آورد.
- ۱۴۳ شاهدگان اروپایی به رقابت با قدرت کلیسا پرداختند و در این جهت با حرکت‌های اعتراض‌آمیز کشیشانی مخالفت کردند که با قدرت پاپ موافق بودند.
- ۱۴۴ مسیحیان و آباء کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراطوری روم، به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند.
- ۱۴۵ در فرهنگ دینی، حقوق انسانی، مبتنی بر ربوبیت پروردگار و فطرت الهی انسان است.
- ۱۴۶ انقلاب فرانسه ریشه در دوران قرون وسطی و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد.
- ۱۴۷ فرهنگ جدید غرب از طریق تفاسیر پروتستانی از دین در سطح فرهنگ عمومی بسط پیدا کرد.
- ۱۴۸ اومانیزم را جایز دانستن همهٔ امور در قیاس با خواست انسان تعریف کرده‌اند.
- ۱۴۹ گسترش تجارت و به دنبال آن رشد صنعت، قشر جدید سرمایه‌داران را به وجود آورد، بدین ترتیب، اقتصاد کشاورزی فئودالی به اقتصاد صنعت سرمایه‌داری متحول شد و روابط کارگران - سرمایه‌داران به روابط ارباب - رعیتی تغییر یافت.
- ۱۵۰ هریک از عبارات ستون الف را به مفهوم مرتبط در ستون ب وصل کنید. (دو مفهوم اضافی است)

"الف"	"ب"
۱- مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب. ۲- با دعوت به توحید شکل گرفت. ۳- جایز دانستن همهٔ امور در قیاس با خواست انسان. ۴- انباشت ثروت سرمایه‌داران را سرعت بخشید.	الف) فرهنگ اساطیری یونان و روم ب) اومانیزم ج) صنعت د) سکولاریسم ه) لیبرالیسم و) فرهنگ مسیحیت

- ۱۵۱ مراحل چهارگانهٔ تکوین نظام نوین جهانی را نام ببرید؟
- ۱۵۲ به چه دلیل اگر برخی کشورها مورد هجوم نظامی قرار می‌گرفتند، در صورتی که از ظرفیت فرهنگی برتری برخوردار بودند، گروه مهاجم را درون خود هضم و جذب می‌کردند؟
- ۱۵۳ فرهنگ غرب در دو سدهٔ نوزدهم و بیستم در چه زمینه‌هایی اشکال جدید پیدا کرد؟ توضیح دهید.
- ۱۵۴ روابط بین بازرگانان و قدرت در تکوین نظام نوین جهانی را توضیح دهید.
- ۱۵۵ کشورهای استعمارزده به چند نوع تقسیم می‌شوند توضیح دهید؟
- ۱۵۶ دولت‌های سکولار غربی چگونه فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از چه طریق به نخبگان سیاسی آن جوامعها تأثیر می‌گذاشتند؟

۱۵۷ چه عواملی موجب شد که بازرگانان نسبت به زمین‌داران جایگاه برتری پیدا کنند؟

۱۵۸ چگونه پیوند قدرت با ثروت و تجارت شکل گرفت؟

۱۵۹ کشورهای غربی برای تأمین منافع اقتصادی خود نیازمند چه چیزی بودند و برای رسیدن به این هدف از چه چیزی استفاده کردند؟

۱۶۰ در مورد اقتصاد تک محصولی هر یک از عبارتهای زیر در کدام قسمت نمودار قرار می‌گیرند؟

- وابستگی اقتصادی آنها به کشورهای استعمارگر
- نامتعادل شدن مبادلات تجاری در سطح جهان

۱۶۱ ابعاد نظام جهانی را به‌عنوان یک واحد اجتماعی کلان نام ببرید.

۱۶۲ گزینه‌های مرتبط را به هم وصل نمایید.

الف) جامعه جهانی را به بخش‌های مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند.	۱- دولت - ملتها
ب) اقتصاد تک‌محصولی	۲- جامعه جهانی
پ) هویت ناسیونالیستی و قومی	۳- فرهنگ سلطه
ت) جوامع مختلف و شبکه روابط میان آنها	۴- ماده خام

۱۶۳ آیا انتقال صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده توسط کشورهای غربی در جهت تعدیل جهانی ثروت و استقلال این کشورها است؟ توضیح دهید.

۱۶۴ سه ویژگی روابط اقتصادی - سیاسی کشورهای غربی و غیرغربی را بنویسید؟

۱۶۵ چگونه با وجود رشد و تحول کشورهای استعمارزده، فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی همچنان حفظ می‌شود؟

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۱۶۶ کدام عامل قدرت چانه‌زنی در اقتصاد کشورهای استعمارزده را از آنان می‌گیرد؟

۱۶۷ به چه دلیل مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل می‌شود و انتقال ثروت، به طرف کشورهای غربی ادامه پیدا می‌کند؟

۱۶۸ در اغلب موارد کشورهای تحت نفوذ و استعمارزده به طرف اقتصاد تک‌محصولی سوق داده می‌شوند به چه معنا است؟

۱۶۹ چه عاملی امکان عبور از مرحله استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد؟

"الف"	"ب"
۱- استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند. ۲- پاسخ به پرسش‌های ثابت و متغیر بشر ۳- شکل‌گیری قدرت در جامعه اسلامی بر اساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای ۴- قدرت چانه‌زنی را در اقتصاد جهانی از کشورهای استعمارزده می‌گیرد.	الف) معنویت ب) استعمار فرانو ج) تک‌محصولی شدن د) استعمار نو ه) عقلانیت و) دوران خلافت

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱۷۱ دولت‌ها- ملت‌ها، حاکمیت‌های سیاسی- اقتصادی جدیدی بودند که نخستین بار در با افول پدید آمدند.

۱۷۲ هویت دولت- ملت‌ها اغلب است.

۱۷۳ با فروپاشی، به تناسب مناطق تحت نفوذ دولت‌های استعماری، کشورهای جدید تأسیس شدند و برای هر یک از آن‌ها هویت ملی جدیدی معرفی شد.

۱۷۴ اقتصاد در حرکت‌های آغازین خود نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود.

۱۷۵ با شکل‌گیری و بازارهای مشترک منطقه‌ای، سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص محدود نمی‌شود.

۱۷۶ کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منابع خود از چه طریقی استقلال اقتصادی و سیاسی کشورهای مختلف را مخدوش می‌سازند؟

۱۷۷ در فرآیند جهانی‌شدن چه عواملی از اهمیت مرزهای سیاسی می‌کاهد؟

۱۷۸ چرا ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیر غربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد؟

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط است.

۱۷۹ علوم انسانی غربی که بر بنیان‌های هستی‌شناختی، انسان‌شناختی و معرفت‌شناختی غرب بعد از رنسانس شکل گرفته‌اند، زندگی آدمی را بدون توجه به ابعاد معنوی آن، به‌گونه‌ای سکولار تعریف می‌کنند و سازمان می‌دهند.

۱۸۰ جوامع غربی دانش‌های راهبردی‌ای که برای خدمت‌رسانی به غرب موردنیاز است را به کشورهای درحال توسعه آموزش می‌دهند.

۱۸۱ تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی، نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند، بلکه آشکارا برخلاف ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب نیز هست.

۱۸۲ خودباختگی فرهنگی سبب می‌شود جامعه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد و در نتیجه، عناصر فرهنگ دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به‌گونه‌ای تقلیدی، فراگیرد.

۱۸۳ جهانی‌شدن، فرآیندی است که هیچ اعتنایی به ضررهای ملی ندارد و در حال ایجاد نظمی نوین است که تجارت و تولید بین‌المللی آن را به پیش می‌راند.

۱۸۴ در چه شرایطی غرب مدیریت انتقال فرهنگ خود را در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی موردنظر را به دست می‌گیرد؟

۱۸۵ دو شیوه تربیت نخبگان سیاسی کشورهای غیرغربی توسط کشورهای غربی را نام ببرید.

۱۸۶ دیدگاه مالتوس در مورد کسانی که در فقر متولد می‌شوند و حق حیات ندارند چیست؟ شرح دهید.

۱۸۷ نظریه پردازان لیبرال چه امری را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند؟

۱۸۸ نظر ریکاردو در رابطه با افزایش دستمزد کارگران را بنویسید.

۱۸۹ مفاهیم مربوط به هم را به یکدیگر وصل کنید.

الف) اقتصاد قرون وسطی ب) نظریه مالتوس پ) لیبرالیسم اولیه ت) فقر و غنا	۱- شعار آزادی به‌ویژه آزادی اقتصادی ۲- فقرا حق حیات ندارند. ۳- ارباب- رعیتی ۴- نخستین چالش در کشورهای غربی
--	---

۱۹۰ آثار فرهنگ جدید غرب در زندگی اجتماعی جوامع در اقتصاد خود را چگونه نمایان کرد؟

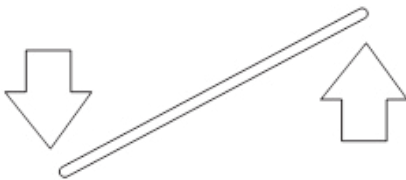
۱۹۱ بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا را مقایسه کنید.

۱۹۲ پیامدهای لیبرالیسم اولیه را نام ببرید.

۱۹۳ تفاوت و شباهت دو ابرقدرت بلوک شرق و بلوک غرب (شوروی و آمریکا) را بیان کنید.

۱۹۴ در شکل زیر جاهای خالی را تکمیل کنید.

مارکسیسم / / کمونیسم

.....

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۱۹۵ جوامع سوسیالیستی با انتقاد از چه چیزی، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند؟

۱۹۶ مارکس طبقه و نظام طبقاتی را محصول چه چیزی می‌دانست؟

۱۹۷ دو مشکل اساسی که جوامع سوسیالیستی با آن روبه‌رو بودند را بنویسید.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱۹۸ جامعه آرمانی از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد، را از بین می‌برد و صورتی و پیدا می‌کرد.

۱۹۹ مارکس، را مرحله‌ای انتقالی برای رسیدن به کمونیسم می‌دانست.

۲۰۰ سوسیالیسم و کمونیسم در مقابل دو رویکرد جامعه‌گرا هستند.

۲۰۱ بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های در طرف راست و منتقدان این نظریه در طرف چپ مجلس فرانسه قرار می‌گرفتند.

۲۰۲ اصطلاح مرکز پیرامون، به چه اشاره دارد؟ (توضیح کامل)

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۲۰۳ از نظر آگوست کنت، جنگ چگونه امری است؟

۲۰۴ از نظر هانتینگتون بزرگ‌ترین تهدید برای غرب چیست؟

۲۰۵ منظور از کشورهای جهان اول چیست؟

۲۰۶ نظریه جنگ تمدن‌ها را توضیح دهید.

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط است.

۲۰۷ جنگ جهانی اول به مرزها محدود نماند، درون شهرها کشیده شد و غیر نظامیان، زنان و کودکان را نیز درگیر جنگ ساخت.

۲۰۸ هر دو جنگ جهانی، منشأ دینی داشتند و ظاهر مذهبی و دینی به خود گرفتند.

۲۰۹ پس از جنگ جهانی دوم، بلوک شرق و غرب هریک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین این دو بلوک، به همراه جنگ نرم بین مناطق پیرامونی این دو، ادامه یافت.

۲۱۰ تقابل شمال و جنوب چگونه تقابلی است؟

۲۱۱ اصطلاحات کشورهای توسعه‌یافته و کشورهای توسعه‌نیافته یا درحال توسعه به چه چیزی اشاره دارد؟

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۲۱۲ آگوست کنت، معتقد بود که فاتحان در گذشته تاریخ، با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند، ولی با رشد و، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید.

۲۱۳ وقوع دو جنگ بزرگ جهانی در نیمه اول قرن بیستم، خطا بودن را نشان می‌دهد.

۲۱۴ در جنگ جهانی اول، برای نخستین بار از و در جنگ جهانی دوم برای اولین بار از استفاده شد.

۲۱۵ از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی، رقابت کشورهای اروپایی بر سر بود.

۲۱۶ دو جنگ جهانی، با درگیری آغاز شد.

۲۱۷ طرف‌های درگیر در جنگ‌های جهانی اول و دوم، در قالب اندیشه‌های و و رفتار خود را توجیه می‌کردند.

۲۱۸ پس از جنگ، بلوک شرق و غرب هریک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند.

۲۱۹ هانتینگتون از آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر، با عنوان یاد می‌کند.

۲۲۰ از تقابل کشورهای فقیر و غنی به تقابل یاد می‌کنند.

۲۲۱ اصطلاح به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد.

۲۲۲ تقابل تقابلی جهانی است و در صورتی که فعال شود، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی، دیگر بار فعال خواهند شد.

۲۲۳ در صورتی که بحران اقتصادی کنترل نشود چه اتفاقی می‌افتد؟

۲۲۴ به چه دلیل بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود؟

۲۲۵ چگونه رابطه متقابل انسان و طبیعت دچار اختلال گردید؟

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۲۲۶ در کدام فرهنگ انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کنند؟

۲۲۷ در سال ۱۹۸۹ میلادی با طرح چه چیزی تلاش کرد و از انتقال زباله‌های کشورهای صنعتی به کشورهای فقیر جلوگیری کند؟

۲۲۸ مهم‌ترین بحران اقتصادی در چه زمانی اتفاق افتاد؟

۲۲۹ انسان مدرن تصرف در طبیعت را چگونه انجام می‌دهد؟

۲۳۰ بحران‌های اقتصادی بر فقرا و اغنیا چه تاثیراتی دارد؟

۲۳۱ رویکرد انسان مدرن و فرهنگ معاصر غرب به طبیعت چگونه است؟

۲۳۲ بحران زیست‌محیطی در ابتدا در کدام حوزه قرار داشت و به تدریج به چه امری منجر شد؟

۲۳۳ پیامدهای اجتماعی مختلف گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی را توضیح دهید.

۲۳۴ "ناتوانی جهان غرب برای توجیه حضور جهانی خود، در شرایطی که سیاست و اقتصادش به این حضور نیاز دارد بعد دیگری از بحران معرفتی - علمی است." یعنی چه؟

۲۳۵ متفکران پسامدرن چه زمانی در اصول و مبانی فرهنگ غرب تردید کردند؟

۲۳۶ ابعاد بحران معرفتی - علمی را نام ببرید.

۲۳۷ چگونه غرب این مطلب را به نخبگان جوامع غیرغربی القاء می‌کرد که پیروی از فرهنگ غرب تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌ها است؟

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۲۳۸ در فرهنگ قرون وسطی معتبرترین راه شناخت جهان چه بود؟

۲۳۹ در کدام فرهنگ گرایش‌ها و رفتارهای دینی تنها با توجیه دنیوی امکان مطرح شدن دارند؟

۲۴۰ در کدام قرن نه تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد، بلکه در سال‌های پایانی آن، نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت؟

۲۴۱ متفکران موجی که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است را با چه عناوینی یاد کردند؟

۲۴۲ در نیمه اول قرن بیستم چگونه علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد؟

۲۴۳ در نیمه دوم قرن بیستم چگونه علم مدرن زیر سؤال رفت؟

۲۴۴ پساسکولاریسم را توضیح دهید.

۲۴۵ پیامدهای اجتماعی گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی را نام ببرید.

۲۴۶ ویژگی‌های منورالفکران غرب‌گرا را به‌طور کامل توضیح دهید.

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۲۴۷ روشن‌فکران غرب‌گرا در ایران اومانیزم را چگونه ترجمه کردند؟

۲۴۸ به نظر منورالفکران مشروطه‌خواه مجلس چگونه محلی بود؟

۲۴۹ کدام رئیس‌جمهور مصر پیمان کمپ دیوید را امضا کرد؟

۲۵۰ تفاوت ویژگی‌های نخستین بیدارگران اسلامی با منورالفکران غرب‌گرا را بنویسید.

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۲۵۱ شناخت عمیق احکام الهی و پیروی از آن‌ها را چه می‌نامند؟

۲۵۲ نخبگان غرب‌گرایی که به عملکرد نسل اول روشن‌فکران معترض بودند چه گروهی را تشکیل دادند؟

۲۵۳ بیدارگران نخستین خطر غرب را بیشتر در چه چیزهایی می‌دیدند؟

۲۵۴ غرب‌گرایان کشورهای اسلامی به چه دلیل به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی روی آوردند؟

۲۵۵ چگونه روشنفکری التقاطی چپ در کشورهای اسلامی پدید آمد؟

۲۵۶ سه نمونه از قدرت‌های سکولاری که آرمان‌های منورالفکران غرب‌زده را با حمایت دولت‌های غربی دنبال می‌کردند را نام ببرید؟

۲۵۷ غرب متجدد چه زمانی با جهان اسلام روبه‌رو شد؟

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۲۵۸ و که دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی هستند، اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی، باقی مانده بودند.

۲۵۹ به موازات نخستین بیدارگران اسلامی، گروه دیگری از جوامع اسلامی پیدا شدند که شیفته فرهنگ غرب بودند، این گروه که بیشتر در سازمان می‌یافتند خود را می‌نامیدند.

۲۶۰ قدرت حاکمان در کشورهای مسلمان، ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت.

۲۶۱ حرکت‌های اجتماعی، در چهارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی بود.

۲۶۲ تا پیش از فروپاشی روشنفکران چپ در کشورهای اسلامی جاذبه داشتند.

۲۶۳ و ایرانیان از اولین لژهایی بودند که منورالفکران در ایران تأسیس کردند.

۲۶۴ منورالفکران بیداری را در چه می‌دیدند و آن‌ها اومانیسیم و روشنگری مدرن را در ایران به چه چیزهایی ترجمه کردند؟

۲۶۵ شباهت انقلاب اسلامی ایران و انقلاب‌های آزادی‌بخش را توضیح دهید.

۲۶۶ جدول زیر را تکمیل کنید.

فعالیت اجتماعی - سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
.....	همکاری با حاکمان نامشروع در حد واجبات نظامیه	تدوین رساله‌های جهادیه
فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی	اصلاح ساختار حکومت
انقلاب اجتماعی	جنبش عدالتخانه

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۲۶۷ تعامل عالمان شیعی با قاجار بر چه اساسی بود؟

۲۶۸ در دوران قاجار، کدام جنبش اصلاح شیوه زمامداری پادشاه را هدف قرار داده بود؟

۲۶۹ نظریه "پایان تاریخ" توسط چه کسی مطرح شده است؟

۲۷۰ جدول زیر را کامل کنید.

فعالیت اجتماعی - سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
مقاومت منفی	(الف)	(ب)
(ج)	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	(د)
انقلاب اجتماعی	(ه)	جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه

۲۷۱ انقلاب اسلامی ایران با انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم چه تفاوت‌هایی دارند؟

۲۷۲ بازگشت مردم ایران در انقلاب اسلامی با هزینه کدام تجربه‌های تاریخی انجام شد؟

۲۷۳ امام خمینی (ره) به‌عنوان یک مرجع دینی چگونه یک حرکت انقلابی را بین مردم و عالمان ایجاد کرد؟

۲۷۴ تفاوت عالمان دینی از مشروطه با منورالفکران چیست؟

۲۷۵ هدف جنبش عدالتخانه چه بود؟

۲۷۶ منظور از فعالیت رقابت‌آمیز چیست؟

۲۷۷ به چه دلیل مقاومت منفی عالمان شیعی با قاجار به‌سوی فعالیت رقابت‌آمیز تغییر کرد؟

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۲۷۸ برخورد رقابت‌آمیز عالمان دینی با قاجار، بود.

۲۷۹ نمونه موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است.

۲۸۰ دادگاه سران از سازمان‌یافته‌ترین گروه‌های سیاسی چپ و مخالف شاه بود که با سرکوب گسترده از سوی حکومت روبه‌رو شد.

۲۸۱ قرن بیستم را قرن می‌دانند و آخرین انقلاب قرن بیستم است.

۲۸۲ انقلاب اسلامی ایران، انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، همگی جهت‌گیری داشتند و درجهت از بین بردن سلطه سیاسی عمل می‌کردند.

۲۸۳ در جریان، نزاع و رقابتی سخت بین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌گرا به وجود آمد که پس از دو دهه کشمکش، با حضور و به نفع جریان پایان یافت.

۲۸۴ رهبران دینی پس از شکست در از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی بازگشتند. این موضع در مرجعیت شیعه تا شروع ادامه یافت.

۲۸۵ منظور از واجبات نظامیه چیست؟

۲۸۶ دنیای غرب برای رفع نیازهای اقتصادی و سیاسی و مقابله با حرکت مستقلی که در جهان اسلام شکل گرفته چه فعالیت‌هایی را انجام می‌دهد؟ (۴ مورد را توضیح دهید).

۲۸۷ دنیای غرب برای مقابله با حرکت مستقلی که در جهان اسلام شکل گرفته است چه اقداماتی را انجام می‌دهد؟

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۲۸۸ و دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی هستند.

۲۸۹ انقلاب اسلامی، مشروعیت قرارداد را در باور مسلمانان مخدوش کرد و مقاومت در برابر را از موضع اعتقاد اسلامی آغاز کرد.

۲۹۰ بر اساس جایگاه، چرا انقلاب اسلامی ایران در قرن بیستم اهمیت دارد؟

۲۹۱ بر چه اساسی انقلاب اسلامی نخستین انقلابی بود که بعد از انقلاب فرانسه اتفاق می‌افتاد؟

۲۹۲ انقلاب اسلامی چگونه فرصت جدیدی را برای جهان غرب، جهت حل بحران‌های معرفتی و معنوی آن پدید آورد؟

۲۹۳ جبهه پایداری و مقاومت را چه کشورهایی تشکیل می‌دادند؟

۲۹۴ نمونه‌هایی از حرکت‌ها و جنبش‌های اسلامی در جهان اسلام که تحت تأثیر انقلاب اسلامی ایجاد شد را نام ببرید؟

۲۹۵ مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی در جهان اسلام چیست؟

۲۹۶ از چه جهت دولت‌های غربی انقلاب‌ها را بهار عربی نامیدند؟

۲۹۷ نخستین بیدارگران در جهان اسلام چه کسانی بودند؟

۲۹۸ چرا جنگ رژیم بعثی در عراق علیه ایران با همه جنگ‌های قرن بیستم متفاوت است؟

۲۹۹ دنیای غرب برای رفع نیازهای اقتصادی و سیاسی خود ناگزیر به انجام چه کاری است؟

پاسخنامه

پاسخ سؤالات ۱ تا ۴

۱ نادرست - بخش فردی جهان انسانی همان بخش ذهنی است.

۲ درست

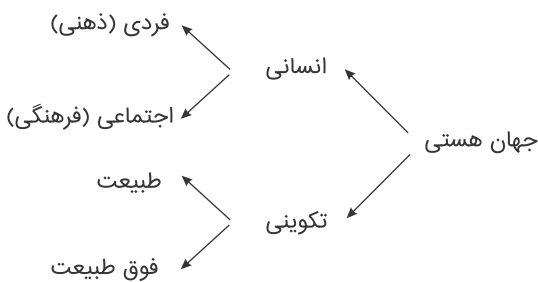
۳ نادرست - متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند و جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.

۴ درست

۵ گروهی دیگر جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند.

در این دیدگاه جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌ها است و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند. از این دیدگاه، جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

۶ بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد. هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع از عقاید و خصوصیات، اجازه بروز می‌دهد. هر نوع عقیده و اخلاقی نیز فرهنگ تناسب با خود را جستجو می‌کند.

۸ ۱. - الف (هویت فرهنگی) ۲. - د (دیدگاه اول) ۳. - ب (فرهنگ)

پاسخ سؤالات ۹ تا ۱۲

۹ جهان انسانی

۱۰ جهان فرهنگی

۱۱ جهان تکوینی

۱۲ دو جهان - جهان طبیعت و فوق طبیعت

۱۳ جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست. ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی بر اساس حکمت و خداوند، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

۱۴ ۳ دسته، هستی‌شناسانه - انسان‌شناسانه - معرفت‌شناسانه

پاسخ سؤالات ۱۵ تا ۲۰

۱۵ عمیق‌ترین

۱۶ جهان انسانی

۱۷ فردی

۱۸ فرهنگ

۱۹ تکوینی

۲۰ اغلال و سلاسل

پاسخ سؤالات ۲۱ تا ۲۲

۲۱ عدم توانایی دفاع از هویت خود

۲۲ گرفتار شدن انسان به بحران‌های روحی و روانی

پاسخ سؤالات ۲۳ تا ۲۵

۲۳ فرهنگ جهانی

۲۴ تعهد و مسئولیت

۲۵ سعادت

گروه نخست فرهنگی است که عقاید ارزش‌ها و هنجارهای آن متعلق به قوم منطقه یا گروه خاصی است، ولی نگاه سلطه‌جویانه دارد. چنین فرهنگی با عبور از مرزهای جغرافیایی خود جهان را به دو منطقه مرکزی و پیرامونی تقسیم می‌کند. منطقه مرکزی منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد. گونه دوم فرهنگی است عقاید ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست؛ بلکه سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند و از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

- (۱) دارای ارزش‌های عام و جهان‌شمول
 (۲) دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای با نگاه سلطه‌جویانه
 (۳) دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای بدون نگاه سلطه‌جویانه

پاسخ سؤالات ۲۸ تا ۴۱

گستره جغرافیایی - تداوم تاریخی

فرهنگ جهانی

عقاید - ارزش‌های

صهیونیسم - دنیوی

سرمایه‌داری

فرهنگ حق

مدینه فاسقه

حقیقتی - حقانیت

معنویت

تعهد و مسئولیت

ثابت - متغیر

نیازهای معنوی

مراسم حج

تفاوت‌ها - شناخت متقابل

پاسخ سؤالات ۴۲ تا ۴۶

۴۲

غلط است. در فرهنگ‌های جبرگرا، انسان نمی‌تواند آینده‌اش را بر اساس اراده و عمل خود بسازد و محکوم به سرنوشتی محتوم است.

۴۳

غلط است. برخی قیدوبندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینهٔ ظلم بر او را فراهم می‌کنند. فرهنگ جهانی باید آزادی انسان‌ها از این قیدوبندها را تأمین کند.

۴۴

صحیح است.

۴۵

صحیح است.

۴۶

غلط است. فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه خاصی است. از محدودهٔ قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌رود و جهانی نمی‌شود؛ مگر اینکه نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشد.

۴۷

۱- دولت استعماری

۲- مستعمره

۳- استعمار فرانو

۴- استعمار نو

۴۸

الف) ← ۳

ب) ← ۱

پ) ← ۲

۴۹

امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد. در امپریالیسم اقتصادی، قدرت اقتصادی یک کشور، بازارها و مواد خام کشور دیگر را تصرف می‌کند. در امپریالیسم فرهنگی، مقاومت فرهنگی منطقه‌ای از بین می‌رود و قوم مغلوب برتری فرهنگی جامعه مسلط را نیز می‌پذیرد.

۵۰

کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان

کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی

۵۱

مغولان با قدرت نظامی خود مناطق وسیعی از جهان را تصرف کردند ولی فرهنگ آن‌ها، قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی‌های جهانی‌شدن را نداشت، آنان به سرعت تحت تأثیر فرهنگ‌هایی قرار می‌گرفتند که به لحاظ نظامی از آنان شکست خورده بودند. این‌گونه بود که امپراطوری مغول در چین، هند و ایران تحت تأثیر فرهنگ‌های اقوام مغلوب، هویتی چینی، هندی و ایرانی پیدا کرد و به صورت سه حکومت مستقل درآمد.

۵۲

انواع استعمار	ابزارها	توضیحات
استعمار قدیم	قدرت نظامی و سیاسی اقتصاد صنعتی	استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند.
استعمار نو	استفاده از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره	استعمارگران پنهان و مجریان آشکار
استعمار فرانو	ابزارهای فرهنگی و علمی رسانه‌ها و فناوری اطلاعات	استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند.

۵۳ در استعمار نو کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

۵۴ از امپراطوری گرفته شده است و به هر نوع سلطه‌ای گفته می‌شود.
امپریالیسم سیاسی - امپریالیسم اقتصادی - امپریالیسم فرهنگی

۵۵ موفقیت‌های استعمار در این دوران ناشی از پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.

۵۶ در جامعه تغلب، مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند و این هنگامی پیش می‌آید که همه آنها، شیفته غلبه بر اقوام و ملل دیگر باشند. هدف این مردم خار و مقهور کردن دیگران است.

- ۵۷ ۱- (د) ← امپراطوری و شاهنشاهی
۲- (و) ← مغولان
۳- (الف) ← استعمار
۴- (ب) ← استعمار قدیم

پاسخ سؤالات ۵۸ تا ۶۷

۵۸ ارزش اجتماعی

۵۹ جهان‌گشائی - امپراطوری

۶۰ فرهنگ غرب

۶۱ امپریالیسم

۶۲ اشغال نظامی

۶۳ امپریالیسم اقتصادی

۶۴ امپریالیسم فرهنگی

۶۵ استعمار

۶۶ نسل‌کشی

۶۷ استعمار نو

پاسخ سؤالات ۶۸ تا ۶۹

۶۸ عصر نبوی، دوران خلافت، دوران استعمار، عصر بیداری اسلامی

۶۹ سیاست‌های قومی و منطقه‌ای

۷۰ (۱) عصر نبوی (۲) دوران خلافت (۳) دوران استعمار (۴) عصر بیداری

۷۱ غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند نیز مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به‌طور کامل آشکار شود.

۷۲ فرهنگ اسلامی، به دلیل قدرت و غنای خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را نیز درون خود هضم و جذب می‌کرد یا دست‌کم آنان را ناگزیر می‌ساخت که برای بقای خود، در ظاهر از مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.

۷۳ عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام، فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی و با تلاش و کوشش عالمان مسلمان از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کرد و بر قدرت‌های سیاسی که در این مناطق حضور داشتند، تأثیر گذاشت.

پاسخ سؤالات ۷۴ تا ۷۶

۷۴ دوران خلافت

۷۵ دوران خلافت

۷۶ انقلاب اسلامی ایران

پاسخ سؤالات ۷۷ تا ۸۱

۷۷ فرهنگ - تاریخی

۷۸ جاهلی قبیله‌ای

۷۹ امپراطوری روم - شاهنشاهی ایران

۸۰ فرهنگ جاهلی - ظاهر اسلامی

۸۱ فرهنگ اسلامی

۸۲ (۱) مخدوش کردن وحدت امت اسلامی؛

(۲) مورد حمایت قرار نگرفتن مردمی که در دامان فرهنگ اسلام تربیت یافته بودند.

۸۳

الف) تفاوت راهبردی استبداد قومی با استبداد استعماری این است که استبداد قومی با وجود اینکه دارای هویتی غیراسلامی بود به دلیل اینکه پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد و می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند. در مقابل استبداد استعماری به دلیل اینکه در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

۸۴

الف) مجموعه‌ای از باورها و نمادها که دلبستگی و تعلق به ملت، سرزمین، نژاد، قوم و زبان را اصل قرار می‌دهد و صرفاً تعلق خاطر و وابستگی به چنین عناصری را آرمان اساسی انسان‌ها و تعیین‌کننده هویت ملت‌ها می‌داند.

ب

تفکری برگرفته از اندیشه‌های مارکس است که انقلاب طبقاتی (انقلاب کارگران علیه سرمایه‌داران) را تنها راه رهایی از چنگال نظام سرمایه‌داری و مشکلات آن می‌داند.

۸۵

قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیشتر قومی و قبیله‌ای بود، در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآمد.

۸۶

الف) حقوق بشر

ب

هنر مدرن

پاسخ سؤالات ۸۷ تا ۸۸

۸۷

سکولاریسم پنهان

۸۸

بحران معرفت شناختی

۸۹

الف) دئیسم

ب) دانش ابزاری علم تجربی سکولار

۹۰

الف) سکولاریسم

ب) اومانیزم

ج) لیبرالیسم

د) فئودالیسم

۹۱

حقوق بشر در فرهنگ دینی، مبتنی بر ربوبیت پروردگار و فطرت الهی انسان‌ها است، اما حقوق طبیعی بشر در جهان متجدد باتوجه به خواسته‌ها و نیازهای صرفاً طبیعی و این جهانی او شناخته می‌شود.

۹۲

روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم بیشتر شکل حس‌گرایانه پیدا کرد. وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد. این علم توان داور دربارۀ ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را ندارد و صرفاً به صورت دانش ابزاری، در خدمت اهداف دنیوی انسان قرار می‌گیرد.

روشننگری در معنای خاص، به مبنای معرفت‌شناسی پذیرفته‌شده در فرهنگ غرب گفته می‌شود و روشی از معرفت و شناخت است که با سکولاریسم و اومانیسم همراه شده است. این روش در طول بیش از چهارصد سال فرهنگ جدید غرب، شکل‌های مختلفی پیدا کرده است که وجه مشترک همه آن‌ها کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت است.

- ۱- پ
- ۲- ث
- ۳- الف
- ۴- ب
- ۵- ج

روشننگری		
پیامد	ویژگی	دوره زمانی
دئیسم	عقل‌گرایی، نفی وحی	قرون هفدهم و هجدهم
دانش‌ابزاری	حس‌گرایی، نفی عقل و وحی	قرون نوزدهم و بیستم
بحران معرفتی	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	پایان قرن بیستم

- ۱. (ه) ← اومانیسم
- ۲. (و) ← شناخت شهودی
- ۳. (د) ← علم تجربی سکولار
- ۴. (ج) ← هنر قرون وسطی

پیامد	ویژگی	دوره زمانی
دئیسم	عقل‌گرایی، نفی وحی	قرون هفدهم و هجدهم
دانش‌ابزاری	حس‌گرایی، نفی عقل و وحی	قرون نوزدهم و بیستم
بحران معرفتی	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	پایان قرن بیستم

وقتی روشننگری، به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد. این علم توان دآوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسان را ندارد، زیرا این پدیده‌ها حسی نیستند و صرفاً به‌صورت دانش‌ابزاری، در خدمت اهداف دنیوی انسان قرار می‌گیرد.

دئیسم یعنی اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد.

۱۰۰

ادبیات مدرن به سلوک‌های معنوی و مکاشفات و مشاهدات الهی انسان توجهی ندارد بلکه حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره و این جهانی را منعکس می‌کند.

۱۰۱

- در فرهنگ معنوی و دینی، آبادی دنیا هدف مستقلی نیست؛ بلکه خود وسیله‌ای است که در خدمت اهداف معنوی قرار می‌گیرد. اگر افرادی که درون فرهنگ دینی زندگی می‌کنند، دنیا را هدف برتر خود قرار داده باشند، از آشکار کردن آن پرهیز می‌کنند و رفتار دنیوی خود را توجیه دینی می‌کنند.

- در جهان غرب، سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است. به گونه‌ای که دین‌داران ناگزیر هنجارها و رفتارهای دینی خود را توجیه دنیوی و این جهانی می‌کنند.

۱۰۲

رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان پروتستانتیسم یاد می‌شود.

۱۰۳

در این رویکرد، همه ظرفیت‌های انسان، متوجه آرمان‌ها و اهداف دنیوی و این جهانی می‌شود. بدین ترتیب، ابعاد معنوی انسان و جهان به فراموشی سپرده می‌شود یا به صورت گزینشی در خدمت اهداف و نیازهای دنیوی قرار می‌گیرد.

پاسخ سؤالات ۱۰۴ تا ۱۱۳

۱۰۴

سکولاریسم آشکار

۱۰۵

سکولاریسم پنهان

۱۰۶

دو دسته: ۱- سکولاریسم آشکار ۲- سکولاریسم پنهان

۱۰۷

روشنگری در معنای عام

۱۰۸

روشنگری در معنای خاص

۱۰۹

روشنگری در معنای خاص

۱۱۰

روشنگری در معنای خاص

۱۱۱

وحی

۱۱۲

دانش ابزاری

۱۱۳

دئیسم

۱۱۴

الف رنسانس

ب

اساطیری یونان و رُم

الف) پیامدهای مسیحیت در سطح اندیشه و نظر:

۱) آمیخته شدن مسیحیت با رویکرد اساطیری؛

۲) تقابل عقل و ایمان

ب) پیامدهای مسیحیت در سطح زندگی و عمل:

۱) دنیاگرایی مسیحیان و آباء کلیسا؛

۲) پوشش معنوی و دینی به عملکرد دنیوی

پاسخ سؤالات ۱۱۶ تا ۱۱۷

انقلاب فرانسه

دوران رنسانس - اندیشه‌های فلسفی - روشنفکری تغییرات اجتماعی

متناسب با باورهای و ارزش‌های بنیادین غرب (سکولاریسم، اومانیسم و روشنگری) یک نظام سیاسی کاملاً دنیوی شکل گرفت. چنین نظامی نه می‌توانست به دنیال حاکمیت ارزش‌های الهی باشد و نه می‌خواست عملکرد یا خطاهای دنیوی خود را توجیه دینی نماید. لیبرالیسم اندیشه جدید است که بر اساس اصالت بخشیدن به انسان دنیوی (اومانیسم) شکل می‌گیرد و خواست و اراده آدمی را مبدا قانون‌گذاری می‌داند.

در سطح اندیشه و نظر، مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد و با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند. در سطح زندگی و عمل، مسیحیان و آباء کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراتوری روم، به‌سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند. کلیسا در این مقطع، عملکرد دنیوی خود را در پوشش معنوی و دینی توجیه می‌کرد.

رنسانس به معنای "تجدید حیات" و "تولد دوباره" است. دلیل نام‌گذاری این دوره به رنسانس این است که غرب در این زمان به فرهنگ یونان و روم بازگشت.

مجموع نوآوری‌های فنی و اقتصادی در اواسط قرن هجدهم برای اولین بار در انگلستان پدید آمد.

۱) علم و فناوری صنعت (۲) اقتصاد (۳) حقوق بشر (۴) سیاست

در قرون وسطی، رفتارهای دنیوی، توجیه دینی می‌شد. حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس، به‌جای بازگشت به‌سوی حقیقت الهی انسان، به رویگردانی از نگاه معنوی منجر شد. بدین ترتیب به‌جای حقوق فطری الهی انسان، حقوق طبیعی بشر شکل گرفت.

گسترش تجارت و به دنبال آن رشد صنعت، قشر جدید سرمایه‌داران را به وجود آورد، بدین ترتیب اقتصاد کشاورزی فئودالی به اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری متحول شد و روابط ارباب - رعیتی به روابط کارگران - سرمایه‌داران تغییر یافت.

دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها، رفتارها و زندگی مردم، زمینه گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم آورد و فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.

رویکرد سکولار که پیش از آن از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی گسترش پیدا کرده بود، با فلسفه‌های روشنگری، عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب را تسخیر کرد.

۱۲۷ جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپاییان با مسلمانان و فتح قسطنطنیه زمینه‌های فروریختن اقتدار کلیسا را فراهم کرد.

۱۲۸ ۴ دوره (۱) یونان و روم باستان (۲) قرون وسطی (۳) رنسانس (۴) غرب جدید

- ۱۲۹ ۱- ج ← جنگ‌های صلیبی
۲- و ← پروتستانتیسم
۳- الف ← در سطح اندیشه و نظر
۴- ب ← فرهنگ جدید غرب

پاسخ سؤالات ۱۳۰ تا ۱۳۹

۱۳۰ اساطیری - دینی مسیحیت

۱۳۱ آباء کلیسا

۱۳۲ جنگ‌های صلیبی

۱۳۳ رنسانس

۱۳۴ اصلاح دینی

۱۳۵ اساطیری یونان و روم باستان

۱۳۶ پوشش دینی

۱۳۷ فلسفه‌های روشنگری

۱۳۸ معاصر غرب

۱۳۹ انقلاب صنعتی

پاسخ سؤالات ۱۴۰ تا ۱۴۹

۱۴۰ نادرست است.

رنسانس به معنای تجدید حیات و تولد دوباره است و از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود.

۱۴۱ صحیح است.

۱۴۲ صحیح است.

۱۴۳

نادرست است.

شاهزادگان اروپایی به رقابت با قدرت کلیسا پرداختند و در این جهت با حرکت‌های اعتراض‌آمیز کشیشانی حمایت کردند که با قدرت پاپ مخالف بودند.

۱۴۴

صحیح است.

۱۴۵

صحیح است.

۱۴۶

نادرست است.

انقلاب فرانسه ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد.

۱۴۷

صحیح است.

۱۴۸

نادرست است.

لیبرالیسم را جایز دانستن همهٔ امور در قیاس با خواست انسان تعریف کرده‌اند.

۱۴۹

نادرست است.

گسترش تجارت و به دنبال آن رشد صنعت، قشر جدید سرمایه‌داران را به وجود آورد، بدین ترتیب، اقتصاد کشاورزی فئودالی به اقتصاد صنعت سرمایه‌داری متحول شد و روابط ارباب - رعیتی به روابط کارگران - سرمایه‌داران تغییر یافت.

۱۵۰

۱- ب - اومانیزم

۲- و - فرهنگ مسیحیت

۳- ه - لیبرالیسم

۴- ج - صنعت

۱۵۱

پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار

پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت

به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری

استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی

۱۵۲

جامعهٔ جهانی قبل از ظهور غرب جدید به صورت امروز نبوده است، فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف هر یک در بخشی از جهان، حاکمیت سیاسی مربوط به خود را به وجود آورده بودند. روابط اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی بین کشورهای مختلف با حاکمیت‌های متفاوت برقرار بود و جامعهٔ جهانی که از طریق این روابط شکل گرفت به گونه‌ای نبود که سرنوشت تعاملات فرهنگی را تابع روابط سیاسی، نظامی یا اقتصادی قرار دهد.

۱۵۳

در دو سدهٔ نوزدهم و بیستم، سازماندهی سیاسی و اقتصادی جدیدی شکل گرفت که جوامع غربی را به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع را به صورت جوامع پیرامونی درآورد. طی این مدت، فرهنگ کشورهای غیرغربی نیز در حاشیه روابط و سازمان‌های سیاسی و اقتصادی جهانی، وضعیتی متزلزل و آسیب‌پذیر پیدا کرد.

۱۵۴

دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازرگانان نیاز داشتند و بازرگانان برای تجارت و سود، نیازمند حمایت نظامی دولتمردان بودند.

برخی از آن‌ها توسط استعمارگران به اشغال کامل نظامی درآمدند، مانند هندوستان (کمپانی هند شرقی)، اندونزی (هند هلند) و الجزایر.

ولی جوامعی که از قدرت مقاومت بیشتری برخوردار بودند و کشورهای غربی نمی‌توانستند به صورت مستقیم آن‌ها را تحت سلطه سیاسی خود درآوردند، از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در نظام نوین جهانی ادغام شدند. در دوره استعمار این‌گونه جوامع، تحت نفوذ کشورهای استعمارگر قرار می‌گرفتند و در شرایط نیمه استعماری به سر می‌بردند. مانند چین، عثمانی و ایران. جوامع استعمارزده به رغم مقاومت‌هایی که طی قرن بیستم انجام دادند، با استعمار نو و فرائو مواجه شدند.

آنان با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر گذاشتند.

رشد تجارت و برده‌داری، انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که بازرگانان نسبت به زمین‌داران جایگاه برتری پیدا کنند.

دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازرگانان نیاز داشتند و بازرگانان برای تجارت و سود، نیازمند حمایت نظامی دولت‌مردان بودند. بدین ترتیب پیوند قدرت با ثروت و تجارت شکل گرفت.

کشورهای غربی به مواد خام، نیروی کار ارزان و بازار مصرف کشورهای غیرغربی نیاز داشتند. آن‌ها برای تأمین منافع اقتصادی خود نیازمند در هم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آن‌ها را تحمل نمی‌کردند. آن‌ها برای رسیدن به این هدف در وهله نخست از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری استفاده می‌کردند.

الف) وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر
ب) تداوم انتقال ثروت به طرف کشورهای غربی

اقتصادی، سیاسی، فرهنگی

الف) فرهنگ سلطه
ب) ماده خام
پ) دولت-ملت‌ها
ت) جامعه جهانی

کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند، ولی این انتقال در جهت استقلال این کشورها یا تعدیل جهانی ثروت نیست، بلکه در جهت منافع بیشتر کشورهای استعمارگر است. بدین ترتیب با وجود رشد و تحول کشورهای استعمارزده فاصله و وابستگی غربی و غیرغربی همچنان حفظ می‌شود.

- ۱- اقتصاد کشورهای استعمارزده و تحت نفوذ، به بازار مصرف کالاهای تولید شده کشورهای غربی تبدیل می‌شوند.
- ۲- این کشورها، نیروی کار و مواد خام موردنیاز کشورهای غربی را تأمین می‌کنند.
- ۳- در اغلب موارد، کشورهای تحت نفوذ و استعمارزده به طرف اقتصاد تک‌محصولی سوق داده می‌شود.

کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند، ولی این انتقال، در جهت استقلال این کشورها یا تعدیل جهانی ثروت نیست، بلکه در جهت منافع بیشتر کشورهای استعمارگر است. بدین ترتیب با وجود رشد و تحول کشورهای استعمارزده، فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی همچنان حفظ می‌شود.

۱۶۶ تک‌محصولی شدن اقتصاد

۱۶۷ وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر

۱۶۸ یعنی صادرات آن‌ها به یک ماده خام محدود می‌شود.

۱۶۹ وابستگی کشورهای استعمارزده

۱۷۰ ۱- د: استعمار نو

۲- ه: عقلانیت

۳- و: دوران خلافت

۴- ج: تک‌محصولی شدن

۱۷۱ اروپای غربی - قدرت کلیسا

۱۷۲ ناسیونالیستی و قومی

۱۷۳ امپراطوری عثمانی

۱۷۴ سرمایه‌محور

۱۷۵ نهادهای بین‌المللی

۱۷۶ کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منافع خود از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی را برمی‌دارند و استقلال اقتصادی و سیاسی کشورهای مختلف را مخدوش می‌سازند.

۱۷۷ عواملی مانند: ۱- انباشت ثروت، ۲- پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چند ملیتی و ۳- گسترش صنعت و ارتباطات

۱۷۸ زیرا این علوم موجب می‌شوند که فرهنگ‌های دینی، هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازنگری و ارزیابی کنند. این پدیده، فرهنگ را از علمی که بر پایه بنیان‌های معرفتی دینی است محروم می‌گرداند.

۱۷۹ صحیح است.

جوامع غربی، بخشی از علوم طبیعی را که برای خدمت‌رسانی به غرب موردنیاز است، به کشورهای درحال توسعه آموزش می‌دهند، ولی از آموزش دانش‌های راهبردی، خودداری می‌کنند.

در شرایطی که جوامع غیرغربی، مدیریت خود را در گزینش عناصر مناسب فرهنگ غربی از دست می‌دهند، غرب مدیریت انتقال فرهنگ خود را در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی موردنظر به دست می‌گیرد.

انسانی که در دنیایی از قبل تملک شده به دنیا می‌آید اگر نتواند قدرت خود را از والدینش دریافت کند و اگر جامعه خواهان کار او نباشد، هیچ حقی برای دریافت کمترین غذا یا چون و چرا درباره مقام و موقعیت خود ندارد. بر سر سفره گسترده طبیعت جایی برای او وجود ندارد، طبیعت حکم به رفتن او می‌دهد و این حکم را اجرا می‌کند. (ذکر دو مورد)

آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند. آنان حتی کمک به مستمندان را بیهوده می‌دانستند.

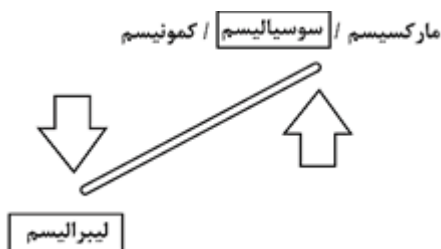
او افزایش دستمزد و رفاه کارگران را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند.

اقتصاد قرون وسطی بر کشاورزی و روابط اجتماعی ارباب- رعیتی بود. نظام ارباب- رعیتی در غرب که از آن به‌عنوان فئودالیسم یاد می‌شود نوعی برده‌داری بود؛ زیرا کشاورزان وابسته به زمین‌های اربابان خود بودند و امکان جابه‌جایی نداشتند. گسترش تجارت و به دنبال آن رشد صنعت قشر جدید سرمایه‌داران را به وجود آورد. بدین ترتیب اقتصاد کشاورزی فئودالی به اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری متحول شد و روابط ارباب- رعیتی به روابط کارگران - سرمایه‌داران تغییر یافت.

چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است، ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعی است، همچنین آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را دربرمی‌گیرد.

موانع پیشین مانند: غیر قابل فروش بودن زمین را از پیش پای صاحبان ثروت برداشت و کشاورزان را به کارگرانی تبدیل کرد که سرمایه وجود خود را به صاحبان ثروت و صنعت (سرمایه‌داران) می‌فروختند. - سرمایه‌داران، آزادانه به بهره‌کشی از کارگران پرداختند.

تفاوت: از نظر سیاسی اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا از هم بودند.
شباهت: هر دو به فرهنگ واحدی تعلق داشتند.

پاسخ سؤالات ۱۹۵ تا ۱۹۶

۱۹۵ لیبرالیسم اولیه

۱۹۶ سرمایه‌داری

الف) از بین رفتن آزادی افراد: به بهانه عدالت اقتصادی، نه تنها آزادی معنوی، بلکه آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت.
ب) پیدایش طبقه جدید: با اینکه مارکس و مارکسیست‌ها طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانستند و به آن انتقاد داشتند، در کشورهای سوسیالیستی طبقه جدیدی شکل گرفت که نه بر اساس ثروت بلکه بر مدار قدرت سازمان می‌یافت.

پاسخ سؤالات ۱۹۸ تا ۲۰۱

۱۹۸ مارکس - مالکیت خصوصی - سوسیالیستی - کمونیستی

۱۹۹ سوسیالیسم

۲۰۰ فردگرایی لیبرال

۲۰۱ لیبرالیستی

اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد. این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقدند کشورهای پیرامونی به سبب عملکرد کشورهای مرکزی، ضعیف و فقیر شده‌اند. بر اساس این نظریه جوامع غربی چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند. به این ترتیب که با ثروت به دست آمده از کشورهای حاد درونی‌شان را به بیرون از مرزهای خود انتقال می‌دهند. آن‌ها با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی، انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز را آسان می‌کنند.

پاسخ سؤالات ۲۰۳ تا ۲۰۵

۲۰۳ امری ذاتی نیست؛ بلکه عارضی و تحمیلی است.

۲۰۴ فرهنگ اسلامی

۲۰۵ کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب

۲۰۶ نظریه "جنگ تمدن‌ها" که ساموئل هانتینگتون آن را مطرح کرد، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی را توجیه می‌کرد. هانتینگتون از آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر، با عنوان جنگ تمدن‌ها یاد می‌کند. از نظر او در این مرحله، دیگر دولت ملت‌ها بازیگران اصلی صحنه روابط بین‌المللی نیستند و رقابت‌ها و درگیری‌ها، بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ (نه بین دولت-ملت‌ها) به وقوع خواهد پیوست و در این میان، فرهنگ اسلامی بزرگ‌ترین تهدید برای غرب است.

پاسخ سؤالات ۲۰۷ تا ۲۰۹

۲۰۷ نادرست است.
جنگ جهانی دوم به مرزها محدود نماند، درون شهرها کشیده شد و غیرنظامیان، زنان و کودکان را نیز درگیر جنگ ساخت.

۲۰۸ نادرست است.
هیچ‌یک از این دو جنگ منشأ دینی نداشتند و ظاهر مذهبی و دینی به خود نگرفتند.

۲۰۹ صحیح است.

۲۱۰ تقابل جهانی است و در صورتی که فعال شود بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی، دیگر بار فعال خواهند شد.

۲۱۱ این اصطلاحات به این نکته اشاره دارند که کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند.

پاسخ سؤالات ۲۱۲ تا ۲۲۲

۲۱۲ علم تجربی - صنعت

۲۱۳ نظریه کنت

۲۱۴ سلاح‌های شیمیایی - بمب اتم

۲۱۵ مناطق استعماری

۲۱۶ کشورهای اروپایی

۲۱۷ ناسیونالیستی - لیبرالیستی - سوسیالیستی

۲۱۸ جهانی دوم

۲۱۹ جنگ تمدن‌ها

۲۲۰ شمال و جنوب

۲۲۱ مرکز و پیرامون

۲۲۲ شمال و جنوب

۲۲۳ بحران‌های اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

۲۲۴ سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند، به همین دلیل، بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود.

۲۲۵ با گسترش زندگی مدرن در جهان، انواع آسیب‌های زیست‌محیطی نیز به سرعت گسترش یافتند انسان مدرن با انقلاب صنعتی تسلط و پیروزی بر طبیعت را نوید می‌داد ولی از همین منظر، طبیعت نیز نخستین مسائل و مشکلات خود را نشان داد. بدین ترتیب رابطه متقابل انسان و طبیعت دچار اختلال گردید.

پاسخ سؤالات ۲۲۶ تا ۲۲۹

۲۲۶ فرهنگ مدرن

۲۲۷ پیمان باسل

۲۲۸ فاصله بین دو جنگ جهانی (سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ میلادی)

۲۲۹ فنون و روش‌های تجربی

۲۳۰ آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را دربرمی‌گیرد. البته سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند؛ به همین دلیل، بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود. بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

۲۳۱ فرهنگ مدرن طبیعت را ماده خام و بی‌جانی می‌داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد. در این فرهنگ انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.

۲۳۲ ابتدا در حوزه رابطه انسان با طبیعت قرار داشت، ولی به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد و به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی همچون مهاجرت، بیکاری و... منجر شد.

۲۳۳

برخی از نخبگان جهان غرب را به جستجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت. مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند، به‌سوی هویت دینی خود فراخواند. بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را رونق بخشید؛ خرافه پرستی، شیطان‌پرستی، انواع بازسازی شده ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخ‌پوستی، نمونه‌هایی از این معنویت‌های دروغین هستند.

۲۳۴

یعنی ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی و سیاسی غرب با توانمندی‌های معرفتی و علمی آن.

۲۳۵

متفکران پسامدرن زمانی در اصول و مبانی فرهنگ غرب تردید کردند که سیاست و اقتصاد جهان غرب، ابعاد جهانی پیدا کرده و نیازمند علمی بود که حضور جهانی آن را توجیه کند، اما اندیشه‌های پسامدرن این ظرفیت را نداشتند.

۲۳۶

۱- افول روشنگری و شکل‌گیری جریان‌های پست‌مدرن

۲- ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن

۲۳۷

در قرن نوزدهم، جامعه‌شناسان به دنبال آن بودند که درباره حقایقی که پیامبران از طریق وحی درباره جامعه بشری بیان کرده‌اند یا عالمان با استدلال‌های عقلی به آن‌ها رسیده‌اند، با روش حسی و تجربی داوری کنند. جامعه‌شناسان قرن نوزدهم روش تجربی خود را تنها راه درست برای شناخت جهان هستی می‌دانستند و معتقد بودند، آگاهی‌ها و علوم جوامع دیگر غیرعلمی است. بدین‌ترتیب، غرب این مطلب را به نخبگان جوامع غیرغربی القا می‌کرد که پیروی از فرهنگ غرب تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌ها است.

پاسخ سؤالات ۲۳۸ تا ۲۴۳

۲۳۸

کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا

۲۳۹

فرهنگ مدرن

۲۴۰

قرن بیستم

۲۴۱

افول سکولاریسم و پساسکولاریسم

۲۴۲

با روشن‌شدن محدودیت‌های علم تجربی

۲۴۳

با روشن‌شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است.

۲۴۴

طی قرن بیستم نه‌تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد، بلکه در سال‌های پایانی آن، نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت. بعضی متفکران از این موج که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است، با عناوین "افول سکولاریسم" و "پساسکولاریسم" یاد کردند.

۲۴۵

۱- برخی از نخبگان جهان غرب را به جستجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت.

۲- مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند، به‌سوی هویت دینی خود فراخواند.

۳- بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را رونق بخشید؛ خرافه‌پرستی، شیطان‌پرستی، انواع بازسازی شده ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخ‌پوستی، نمونه‌هایی از این معنویت‌های دروغین هستند.

- ۱- نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند، بلکه حضور سیاسی و اقتصادی آنان را فرصت می‌دانستند.
- ۲- مانند بیدارگران اسلامی، خواستار اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی بودند.
- ۳- بر خلاف بیدارگران اسلامی، بیداری را بازگشت به اسلام نمی‌دانستند؛ بلکه بیداری را در تقلید از رفتار فرنگیان می‌دیدند.
- ۴- مفهوم امت و ملت اسلامی برای آن‌ها بی‌معنا یا منفور بود و در مقابل، به ناسیونالیسم که اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متجدد بوده روی آورده بودند.

پاسخ سؤالات ۲۴۷ تا ۲۴۹

آدمیت

محلّی که قوانین با اراده و خواست بشر تنظیم شود.

انورسادات

نخستین بیدارگران اسلامی به خطر کشورهای غربی برای جوامع اسلامی توجه داشتند و خواستار استقلال اقتصادی و سیاسی جوامع اسلامی بودند، همچنین آن‌ها بیداری را بازگشت به اسلام و عمل به آن می‌دانستند. اما منورالفکران نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند، بلکه حضور سیاسی و اقتصادی آنان را فرصت می‌دانستند. آن‌ها بیداری را بازگشت به اسلام نمی‌دانستند، بلکه بیداری را در تقلید از رفتار فرنگیان می‌دیدند.

پاسخ سؤالات ۲۵۱ تا ۲۵۳

فقاہت

نسل دوم روشنفکران که با عنوان روشنفکران چپ کشورهای اسلامی شناخته می‌شوند.

در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن

تا پیش از فروپاشی بلوک شرق، روشنفکران چپ در کشورهای اسلامی جاذبه داشتند و جریان چپ حتی در کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب قرار داشتند یک جریان اجتماعی تأثیرگذار بود. با فروپاشی بلوک شرق، جاذبه‌های روشنفکری چپ در سطح جهان از بین رفت و این جریان در کشورهای اسلامی نیز جاذبه خود را از دست داد و غرب‌گرایان این جوامع، دیگر بار به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی روی آوردند.

حرکت‌های اجتماعی روشنفکران چپ در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی بود. برخی از آنان، آشکارا اندیشه‌های غیرتوحیدی را مطرح می‌کردند و برخی دیگر از رویارویی مستقیم با باورهای دینی مردم خودداری می‌کردند، حتی گاهی اندیشه‌های خود را در پوشش دینی بیان می‌داشتند، به این ترتیب، روشنفکری التقاطی چپ در کشورهای اسلامی پدید آمد.

- آتاتورک در ترکیه
- رضاخان در ایران
- امان‌الله‌خان در افغانستان

غرب متجدد، زمانی با جهان اسلام روبه‌رو شد که قدرت‌های سیاسی جهان اسلام، با وجود رعایت ظواهر اسلامی، استبدادهای قومی و قبیله‌ای بودند و عالمان دینی، اغلب بر اساس ضرورت حفظ امنیت با آنها تعامل می‌کردند.

پاسخ سؤالات ۲۵۸ تا ۲۶۳

۲۵۸ فقاقت - عدالت

۲۵۹ لژهای فراماسونری - بیدارگر

۲۶۰ سکولار

۲۶۱ روشنفکران چپ

۲۶۲ بلوک شرق

۲۶۳ لژ آدمیت - لژ بیداری

۲۶۴ این گروه بیداری را در گذر از فرهنگ اسلامی و پیوستن به فرهنگ غربی می‌دانستند. آنان در ایران اومانیزم را آدمیت و روشنگری مدرن را به منورالفکری ترجمه کردند.

۲۶۵ همگی جهت‌گیری ضد استعماری داشتند و در جهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کردند.

نمونه تاریخی	ویژگی	فعالیت اجتماعی- سیاسی
تدوین رساله‌های جهادیه	همکاری با حاکمان نامشروع در حد واجبات نظامیه	مقاومت منفی
جنبش تنباکو	اصلاح ساختار حکومت	فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی
جنبش عدالتخانه	تغییر ساختار سیاسی	انقلاب اجتماعی

پاسخ سؤالات ۲۶۷ تا ۲۶۹

۲۶۷ مقاومت منفی

۲۶۸ جنبش عدالتخانه

۲۶۹ فوکویاما

۲۷۰ الف) همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه - ب) تدوین رساله‌های جهادیه ج) فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی - د) جنبش تنباکو - ه) تغییر ساختار سیاسی

۱- انقلاب‌های آزادی‌بخش در چارچوب نظریه‌ها و مکاتب چپ شکل می‌گرفتند که برای حل بحران‌های جهان غرب به وجود آمده بودند، ولی انقلاب اسلامی ایران از آموزه‌های اسلامی بهره می‌برد و به فلسفه‌ها و مکاتب سیاسی غرب تعلق نداشت.

۲- انقلاب‌های آزادی‌بخش اغلب در مقابل بلوک غرب شکل می‌گرفتند و مورد حمایت بلوک شرق بودند، ولی انقلاب اسلامی ایران به هیچ‌یک از دو بلوک وابستگی نداشت و از آغاز، جهت‌گیری ضد آمریکایی و ضد صهیونیستی و ضد مارکسیستی خود را اعلان کرد.

۳- انقلاب‌های آزادی‌بخش، اغلب با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل می‌گرفتند، اما انقلاب اسلامی ایران یک انقلاب فراگیر مردمی با مرجعیت و رهبری دینی بود و همه اقشار و گروه‌های جامعه را دربرگرفت.

۴- انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند؛ و به همین سبب، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها در چهره استعمار نو بازمی‌گشت. این انقلاب‌ها نتوانستند جایگاه کشورشان را از حاشیه قطب‌های سیاسی و اقتصادی جهان خارج کنند، اما انقلاب اسلامی ایران فقط یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت. این انقلاب بیرون از قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب یک قطب‌بندی جدید فرهنگی به وجود آورد و خود در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت.

تجربه رقابت با منورالفکران غرب‌گرا، استبداد استعماری و روشنفکرانی که در حاشیه بلوک شرق و غرب عمل می‌کردند.

امام خمینی به‌عنوان یک مرجع دینی، مردم و عالمان را از موضع مقاومت منفی به فعالیت رقابت‌آمیز بازگرداند. این فعالیت رقابت‌آمیز، با اعتراض به کاپیتولاسیون و رفتار استعماری شاه آغاز شد، ولی در حد یک حرکت اصلاحی نماند و به‌صورت یک حرکت انقلابی درآمد که حذف شاهنشاهی و تحقق حکومت اسلامی را دنبال می‌کرد.

منظور عالمان مسلمان از مشروطه، مشروط کردن حاکمیت به احکام عادلانه الهی بود، اما منورالفکران مشروطه را نوعی حاکمیت سکولار مانند: دولت انگلستان می‌دانستند.

جنبش عدالتخانه فقط به دنبال اصلاح کار یا رفتار خاصی از پادشاه نبود، بلکه شیوه زمامداری او را هدف قرار داده بود. این جنبش باتوجه به شرایط داخلی و خارجی در پی تأسیس مجلسی بود که قوانین عادلانه الهی را تدوین کند و شاه را ملزم سازد که در چارچوب این قوانین عمل کند.

منظور از فعالیت رقابت‌آمیز، ورود فعال به عرصه زندگی اجتماعی و سیاسی، نه درجهت تأیید قدرت حاکم و حمایت از آن، بلکه در رقابت با آن است.

هنگامی که قاجار به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری به‌جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند، "مقاومت منفی" به‌سوی "فعالیت رقابت‌آمیز" تغییر کرد.

پاسخ سؤالات ۲۷۸ تا ۲۸۴

حرکت اصلاحی

جنبش تنباکو

حزب توده - پهلوی

۲۸۱ انقلاب‌های آزادی‌بخش - انقلاب اسلامی

۲۸۲ ضد استعماری - کشورهای غربی

۲۸۳ انقلاب مشروطه - قدرت‌های استعماری - دخالت انگلستان - منورالفکران

۲۸۴ مشروطه - انقلاب اسلامی

۲۸۵ منظور از واجبات نظامیه اموری است که برای بقای زندگی اجتماعی لازم است، مانند: حفظ امنیت یا مقابله با دشمنان خارجی

۲۸۶ ۴ مورد از موارد زیر:

- ۱- مقابله نظامی و سیاسی از طریق حضور مستقیم مانند آنچه در افغانستان و عراق رخ داده است .
- ۲- محاصره و تحریم اقتصادی از طریق سازمان‌های بین‌المللی مانند آنچه نسبت به ایران انجام می‌شود.
- ۳- تبلیغ معنویت‌های کاذب و سکولار در کشورهای غربی برای پر کردن خلا معنوی فرهنگ غرب.
- ۴- ارائه تصویری خشن و غیراخلاقی از فرهنگ اسلامی از طریق سازماندهی و شکل‌دهی جریان‌های تروریستی وهابی.
- ۵- ارائه تفسیرهای سکولار از اسلام و حمایت از اسلام آمریکایی در مقابل انقلاب اسلامی.
- ۶- جنگ رسانه‌ای همه جانبه در برابر حرکت فرهنگی جهان اسلام
- ۷- ایجاد اختلاف فرقه‌ای و مذهبی برای تضعیف جهان اسلام.

۲۸۷ جنگ رسانه‌ای همه جانبه در برابر حرکت فرهنگی جهان اسلام. ایجاد اختلافات فرقه‌ای و مذهبی برای تضعیف جهان اسلام. مقابله نظامی و سیاسی از طریق حضور مستقیم؛ مانند آنچه در افغانستان و عراق رخ داده است. محاصره و تحریم اقتصادی از طریق سازمان‌های بین‌المللی مانند ایران (سه مورد).

پاسخ سؤالات ۲۸۸ تا ۲۸۹

۲۸۸ فقاقت و عدالت

۲۸۹ کمپ دیوید، صهیونیسم

۲۹۰ انقلاب اسلامی ایران از آن جهت که یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب (پهلوی) را هدف قرار داده بود اهمیت می‌یافت.

۲۹۱ انقلاب اسلامی ایران، در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های سکولار جهان غرب قرار نداشت، بلکه از متن فرهنگ اسلامی برمی‌خاست و برای حفظ هویت اسلامی و تأمین حقوق ازدست‌رفته امت اسلامی شکل گرفته بود. بر این اساس، انقلاب اسلامی نخستین انقلابی بود که بعد از انقلاب فرانسه اتفاق می‌افتاد.

۲۹۲ انقلاب اسلامی ایران با الگو گرفتن از فقه اجتماعی و سیاسی شیعی، از منظر دینی و فرهنگی به شناخت بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام پرداخت و با بازگشت به هویت اسلامی، فرصت جدیدی را برای جهان غرب به جهت حل بحران‌های معرفتی و معنوی آن پدید آورد.

۲۹۳ کشورهایی که زیر نفوذ بلوک شرق بودند جبهه مقاومت و پایداری را تشکیل می‌دادند.

- ۱- شکل‌گیری انتفاضه و جنبش‌های جدید اسلامی در فلسطین
- ۲- جهاد اسلامی افغانستان در برابر حکومت وابسته به بلوک شرق
- ۳- تشکیل جبهه نجات اسلامی در الجزایر
- ۴- پیروزی اسلام‌گرایان در انتخابات ۱۹۹۰ میلادی در الجزایر

مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام، جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای غربی از سال ۱۳۸۹ هجری شمسی است که تاکنون به سقوط قدرت‌های سیاسی در چهار کشور عربی منجر شده است. وقوع این انقلاب‌ها، سه دهه بعد از انقلاب اسلامی ایران، نظیر همان وقایعی است که در چهار دهه پس از انقلاب فرانسه در کشورهای اروپایی رخ داد.

دولت‌های غربی تلاش کردند تا این انقلاب‌ها را بخشی از فرآیند غربی‌شدن کشورهای عربی معرفی کنند و از همین رو آن را بهار عربی نامیدند.

نخستین بیدارگران در جهان اسلام، اندیشمندان و عالمانی بودند که برای حفظ استقلال و عزت جهان اسلام به دنبال اصلاح رفتار حاکمان جوامع اسلامی بودند.

در این جنگ، تمامی کشورهای بلوک شرق و غرب، علیه ایران متحد شده بودند تسلیحات روسی، آمریکایی، فرانسوی، آلمانی و... و دلارهای نفتی کشورهای عربی در خدمت ارتش عراق قرار داشت که آغازگر جنگ بود، درحالی‌که ایران برای تهیه ابتدایی‌ترین تجهیزات، از جمله سیم خاردار، تحریم شده بود.

ناگزیر است با حرکت مستقلی که در جهان اسلام شکل گرفته مقابله کند.